

Könyvtárosanások Egyesületének Hírlevele

1088 Budapest Múzeum u. 7.

Levelezési cím: 1462 Budapest, Pf.: 611.

web: <http://www.ktep.hu>

e-mail: ktep@chello.hu

2007. október

KÖNYVTÁROSTANÁROK
EGYESÜLETE

Tartalom

- Szakmai beszámoló Kecskemétről
- MIKES konferencia, Sepsiszentgyörgy
- KTE emlékérem
- Iskolai Könyvtári Világnap
- Felhívások
- Tankönyv
- Magyar Olvasástársaság
- Jogszabályváltozások
- Továbbképzési lehetőségek
- Kiadvány

Melléklet

- Őszi szakmai nap programja

Arculattervezés – Marketing – Kommunikáció

„Mindennek ami remek volt,
Emléke nyoma fönmarad...”

Vajda János gondolatát, a vendéglátó iskolát bemutató reprezentatív megjelenésű kiadványból idézem. A szervezők gondosan megtervezték a programot, minden részletre ügyeltek, s már a hivatalos program kezdete előtt meglepetéssel fogadták a résztvevőket. A regisztrációnál kapott tasakban egységes arculattal tervezett mappa, könyvjelző, toll, könyv (a Kis KTE Könyvek 2. kötete, melyet Bondor Erika írt az iskolai könyvtárak menedzseléséről), s még több hasznos apróság – a várható hőségre való tekintettel még kézzel készített egyedi legyező is volt. A KTE a XI. Nyári Akadémiára igazán ízléses arculatot kapott.

Szombathelytől Nyíregyházáig közel százan – könyvtárostanárok, főiskolai és egyetemi oktatók, szakkönyvtárosok – voltak aktív részesei a programnak.

A nyitó előadást Dr. Hámoriné Váczy Zsuzsa, az OKM Közoktatási Főosztály Programfejlesztési Osztályának osztályvezetője tartotta. Prezentációja – Közösen a XXI. századi közoktatásért – nem általánosságokat tartalmazott, hanem megvalósult és tervezett programokkal kapcsolatban konkrétumokat, számokat, pályázati lehetőségeket; az iskolák és iskolai könyvtárak fejlesztésére készült projekterveket kínált. A közoktatás aktuális kérdéseiről is szólt, ezt könyvtárostanári szempontok alapján tette.

Mikulás Gábor információs és pr-tanácsadó „... csak másban moshatod meg arc(ulat)odat...” című előadásának tartalma többek között a bizalomépítés és pr, arculat és imázs, könyvtár 2.0. Ami számomra legfontosabb üzenet volt (mert újra és újra hajlamosak vagyunk megfélekedezni róla), hogy a saját szolgáltatásainkról bennünk élő kép nem feltétlenül ugyanaz, mint ami a használóban él a szolgáltatásainkról. A kommunikáció, a marketing új – elektronikus – lehetőségeiről beszélt Paszternák Ádám, az OIK munkatársa. Annak ellenére, hogy sokunk számára idegennyelvűnek tűnt az előadás (mashup, blogmotor, GUI, Pidgin stb.), a másnapi gyakorlatra sokan jelentkeztünk, s valamennyien értettük, sőt nagyon élveztük a blogszerkesztést. Ferling Józseftől a szponzorszerzésről, az érdekesség-küszöbről, a médiáról, a hatékony

tájékoztatásról tanultunk sokat. Újra elhangzott: ismerni, figyelni kell a másik fél igényeit, szándékát!

A gazdag programban volt még szó tudásmenedzsmentről, hatékony kommunikációról és tárgyalási technikákról, a kapcsolatteremtés különböző formáiról, a pedagógiai szakkönyvtárakról, szakmai szolgáltatásokról, arról, hogy milyen lehetőségeket kínál az új típusú felsőoktatás a könyvtárostanárok képzésére. Balogh Mihály a szakfelügyeleti vizsgálatok tapasztalatait osztotta meg velünk, Barki Katalin könyvtárigazgató pedig az új szombathelyi forrásközpont bemutatása mellett együttműködési lehetőséget ajánlott egyesületünknek. A Magyar Olvasástársasággal is egyre szorosabbra fűzzük a kapcsolatot, a következő időszak lehetőségeiről Steklács János, a HUNRA elnöke adott tájékoztatást.

Az elhangzottakról részletes ismertetőt tartalmaz a <http://konferencia.klog.hu>, és érdemes elolvasni a <http://konyvtarostanar.klog.hu> bejegyzéseit is!

Az előadások mellett csoportfoglalkozásokon vettünk részt, blogot szerkesztettünk, kipróbáltunk mentálhigiénés és konfliktuskezelési technikákat. Ramháb Mária igazgató asszony kihelyezett előadása – arculattervezési tippek terepgyakorlata – után megismerhettük a Katona József Könyvtár minden részlegét, sok-sok ötletet gyűjtöttünk.

Megnéztük a város nevezetességeit, és maradandó élményt jelentett valamennyiünknek az Érintések Improvizációs Színpad produkciója (aki eddig nem találkozott velük, keresse weblapjukat: www.erintesek.hu).

A szívünkhöz leginkább közel álló program a meghívóban így szerepelt: problémafelvető filmbejátszás. Két filmet láttunk. Mindkettő alkotói általános és középiskolás diákok, a helyszín Kiskunfélegyháza két iskolája. A téma: mire, miért és kinek kell az iskolai könyvtár?

Mindkét film nagyobb nyilvánosságot igényel egy konferencia közönségénél! Mindkét filmet kötelező anyaggá kellene tenni a fenntartók számára.

Köszönet érte az ifjú alkotóknak és könyvtárostanárainknak is, Csernyánszky Erzsébetnek és Kőháziné Kovács Máriának.

Napról napra visszatérő hívószavak jellemezhetik a XI. Nyári Akadémiát: 0 forintos ötletek, mindig-béta állapot, türelem, bizalomémbresztés, web 2.0, iskolai könyvtár 2.0.

Ezévi programunk utolsó – egyúttal a következő konferencia első – eseménye a stafétabot átadása. Pécsre a Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégiumba vitte el kolléganónk, Pallos Éva, ahová legalább akkora várakozással és szeretettel készülünk, mint Kecskemétre.

Köszönöm minden résztvevő nevében a szervezést végző vezetőségnek valamint a konferencia háziasszonyainak, Tóth Józsefné Irénkének és Kiss Annának. Remek volt a négynapos rendezvény, emléke nyoma sokáig segíti majd a résztvevőket a dolgos iskolai hétköznapok megszépítésében.

Rakonczás Szilvia
KTE tag, a konferencia résztvevője

M.I.K.E.S. konferencia – beszámoló Erdélyből

Mielőtt bárki irodalmi vonatkozásokra gondolna....Magyar iskolai könyvtárak együttműködése Sepsiszentgyörgyön – mindez megvalósult a KTE és a sepsiszentgyörgyi könyvtárosok, - élükön Kiss Lacival – szervezésében 2007. aug.8-9-10. A konferenciának a Mikes Kelemen Elméleti Líceum adott otthont, fizikai, lelki és szellemi értelemben egyaránt.

Sokan eljöttek Erdély minden részéről, hogy előadásokat hallgassanak, tapasztalatokat szerezzenek, beszélgessenek szakmai kérdésekről. A három nap feszített programjába igyekeztünk beszorítani mindent, amiről hallani szerettek volna a kollégák, melyek most számukra a legégetőbb problémák. Kiss László, mint szervező és az RMKE iskolai könyvtáros tagozatának elnöke bemutatta az erdélyi magyar iskolai könyvtárak és könyvtárosok helyzetét, a legfontosabbnak azt tartva, hogy megalakultak, szerveződnek, szakmai fórumot biztosítanak, segítik egymást. Előadó volt Kaszás Angéla Zentáról, Dudás Judit Kassáról, Halász Péter a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok nevében. A KTE képviselőjében Dömsödy Andrea és Seresné Barta Ibolya mutatta be az Iskolai könyvtári világnap nemzetközi és hazai történetét és honlapját. Balogh Mihály a könyvtár pedagógiai szervező erejéről és a könyvtárostanár szerepéről tartott szellemes előadást. Ezt követően Sunyovszky Anna egy

könyvtárhasználati óráján vehettünk részt. Szakmári Klári a jogi szabályozásról, a tantervekről és azok megvalósításáról beszélt, majd Bondor Erika az arculat teremtés-formálás lehetőségeiről. Petri Ágnes az olvasásfejlesztés gyakorlatába vezetett be, Zseli Klára pedig a tanév lehetséges iskolai könyvtári programjairól mesélt és ismertette a pályázati lehetőségeket. Paszternák Ádám az iskolai könyvtár 2.0-t mutatta be elméletben és gyakorlatban egyaránt. A hivatalos program mellett jutott idő a kulturális programokra, nagy, éjszakába nyúló beszélgetésekre...A konferencia részletes beszámolója és a fotók a <http://konyvtarostanar.klog.hu> ill. <http://konferencia.klog.hu> oldalakon valamint a KÉN-ben.

Szakmári Klára

KTE emlékérem

Az **idei KTE emlékérmekre** történő felterjesztések határideje 2007. szeptember 20. volt – érkeztek is felterjesztések, nehéz lesz a döntés. Az

emlékérem Alapító okirata értelmében a döntést meghozó kuratórium a KTE mindenkori elnökségéből és az előző évi díjazottakból áll. Mivel tavaly a jubileumra tekintettel húsz díjazottunk van, szép számú tagsága lenne a kuratóriumnak, ám sajnos nem mindenki tud részt venni a döntésben betegség és más problémák miatt. A KTE elnöke minden érintettet tájékoztatott levélben, vagy telefonon – a zsűri végleges névsorát és az idei díjazottak nevét, méltatását a KTE honlapján és blogján a későbbiekben közzé tesszük. A kuratóriumi ülésre 2007. szeptember 27-én kerül sor a Berzsenyi Dániel Gimnáziumban, Budapesten. A díjazottakat és felterjesztőiket ezt követően kiértesítjük, s **az Őszi Szakmai Nap délutánján, október 25-én kerül sor az emlékérmek átadására.**

Meghívó

A KTE idei **Őszi Szakmai Napját** 2007. október 25-én tartjuk az Apáczai Kiadó Budapesti konferenciatermében. (Megközelítés a 4-es, 6-

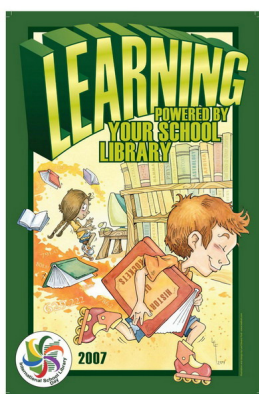
os villamossal, a Baross utcai megállótól, vagy a 3-mas metróval a Ferenc körúti megállótól). **A részletes programot mellékeljük.**

Az előadások témái: a **többcélú, kettős funkciójú intézmények**, illetve a **kistérségek iskolai könyvtári ellátása**, illetve a jelenleg is folyó **intézmény összevonások** miatt kialakuló helyzet.

Iskolai Könyvtári Világnap

Ahogy azt a korábbiakban is meghirdettük, Magyarországon az **Iskolai Könyvtári Világnap 2007.** évi központi rendezvényét **október 25-én** tartjuk, a KTE Őszi Szakmai Napjának délutánján. Az Apáczai Kiadó budapesti konferenciatermében kiállítást nyitunk, ahová meghívjuk a plakát- és prezentáció pályázat díjazottjait is. A beérkezett pályamunkák megtekinthetők a Világnap központi magyar honlapján is a <http://www.ktep.hu/vilagnap/y2007.php> címen.

Az idei szlogen nehezen fordítható, ezért több jó ötlet közül a **Könyvtárunk ereje – tudásod veleje** mellett döntöttünk, annak játékossága miatt, és mert az eredeti tartalmát adja vissza.

Szeptember végén, október elején döntünk a beérkezett pályázatok alapján a díjazottokról, akiket tanárainkon keresztül kiértékelünk. A zsűriben szakembereket igyekszünk felvonultatni (könyvtárostanárok mellett könyvillusztrátort, grafikusot), hogy a szakmai szempontok érvényesüljenek.

A Világnappal kapcsolatos friss hírek, tudnivalók mindig naprakészen követhetők a fenti honlapon és a KTE blogján a következő

címen:

<http://konyvtarostanar.klog.hu/category/iskolai-konyvtari-vilagnap/>

Kampányok

A Népmese Napján túl, az Iskolai Könyvtárak Világnapján még innen vagyunk. A Hírlevél postázásakor indul azonban egy évente visszatérő

könyvtári megmozdulás, a **Könyvtárak összefogása a társadalomért**. A szervező **IKSZ** az iskolai könyvtárak jelentkezését is várja – csatlakozzatok minél többen a rendezvényekhez, és regisztráljátok is könyvtáraitokat: mutassuk meg magunkat nagyobb számban a <http://osszefogas.kjmk.hu/regisztracio.asp> címen.

Tankönyvkérdés – több szemmel

A tankönyvpiac rendjéről szóló törvény és a közoktatási törvény értelmében az iskolai könyvtáraknak lényeges szerep jut a tankönyvek kezelésének rendezésében. Minthogy az oktatási törvény és követő rendelete is hangsúlyozottan számít a témában az iskolai könyvtárakra valamennyi kollégánk figyelmébe ajánljuk a hozzákapcsolódó szakirodalmat:

Szakmári Klára írását a RAABE kiadó Korszerű könyvtár sorozatából, Hock Zsuzsanna és Rónyai Tünde munkája (átdolgozott, frissített) a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Intézet gondozásában jelent meg. Tankönyvkérdés – több szemmel címmel a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet konferenciát rendez 2007. október 19-én 10 órai kezdettel. A részletek olvashatók a www.fppti.hu honlapon.

Magyar Olvasástársaság

Minden kedves Tagtársunk figyelmében ajánljuk a HUNRA megújult honlapját, ahol rendezvények, események mellett könyvajánlások, folyóirat ajánlások olvashatók. Tehát: www.hunra.hu

Fontosabb jogszabályváltozások

1. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2007. évi LXXXVII. törvény alapján

- A Kt. 16. § (6) bekezdésének módosításával a munkáltatói jogok gyakorlása során figyelembe kell venni **az intézményi minőségirányítási programban meghatározott teljesítményértékelést.**
- A Kt. 118. § (10) bekezdésének módosítása értelmében a jövőben **a kiemelt munkavégzésért járó keresetkiegészítés megállapításánál figyelembe kell venni a vezetői feladatokat ellátók, továbbá a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak teljesítményértékelésének eredményeit.** Ezért fontos, hogy a könyvtárostanárok munkájának speciális értékelési szempontsora megjelenjen a pedagógusok teljesítményének az értékelési kritériumai között.

Oktatási Hivatal:

- A Kt. 95/A. § módosításával **bővültek az oktatási hivatal hatósági ellenőrzési jogosítványai.** Az eddigiekhez képest újdonság a módosító törvényben, hogy a hivatal ellenőrizheti: - a kötelező felvételre vonatkozó feladatok ellátását, továbbá - az oktatás ingyenességére, a tankönyvek és más tanulói felszerelések biztosítására vonatkozó rendelkezések megtartását, - az adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítését és az adatok nyilvánosságra hozatalát.
- A 2007. szeptember 1-jén hatályba lépő módosítás érinti a beosztott pedagógusok kötelező óraszámát. A könyvtárostanárok kötelező óraszámára nem változott: továbbra is 22 óra.

A tanulók fejlődésének nyomon követése:

- A Kt. 2. sz. melléklet új, „A tanulók fejlődésének nyomon követése” alfejezettel egészül ki, mellyel lehetővé válik, hogy a tanuló fejlődését az országos mérés-értékelés keretein belül követni tudják, és az érintett intézmény a tanuló teljesítményéhez igazítva kiválassza a fejlesztéséhez szükséges pedagógiai módszert.
- A Kt. 3. sz. melléklet II. részben meghatározásra került az osztály fogalma.

2007 júniusában módosult a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény

- A Kormány intézkedései révén jobb minőségű tankönyvek jutnak majd az iskolákba.
- **Előtérbe került a tartós tartalommal és minőséggel bíró tankönyvek elterjesztése,** a tankönyvkölcsönzés szélesebb körben való alkalmazásának lehetősége. Mindez költségcsökkentést eredményezhet majd mind a szülők, mind pedig a költségvetés számára.
- A törvény szerint az iskolai tankönyvellátás rendjének elkészítéséért az iskola igazgatója felel, aki gondoskodik arról is, hogy az iskolában a tankönyvellátás zavartalan legyen.
- **A törvénymódosítás ösztönzi a tankönyvkölcsönzést.** Minden olyan esetben, amikor a tankönyv többéves felhasználása biztosítható (pl. atlasz, szótár, szöveggyűjtemény esetében), a tankönyvkölcsönzés lehetőségét előnyben kell részesíteni a vásárlással szemben.

2. Fontosabb változások a pedagógusok foglalkoztatására vonatkozó jogszabályokban:

A Kjt. szerint **a próbaidő** – az áthelyezés kivételével – általánosan kötelező lesz a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor.

A Kjt. módosítása következtében kötelezővé válik a gyakornoki idő kikötése is az alaptevékenységnek minősülő munkakörben foglalkoztatottak tekintetében, ha nem rendelkeznek az ott tételesen megjelölt munkakörben eltöltött, 3 évet meghaladó szakmai gyakorlattal.

A közoktatásról szóló törvény módosítására kiadott 2007. évi LXXXVII. törvény 2007. szeptember 1-jei hatállyal megszüntette a heti két óra egyéni, szabadidős és tanórán kívüli foglalkozás külön díjazás nélküli elrendelésének lehetőségét. A 2007/2008-as tanévtől ezeknek a foglalkozásoknak a megtartásáért is óradíjat kell fizetni, amennyiben többletóraként jelentkeznek a kéthavi tanítási időkeret teljesítésének elszámolásakor.

3. A 290/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2006. december 31-ei hatállyal módosította a Kjt. végrehajtási rendeletet.

A többletórák díjának kiszámításakor a többletóraként ellátott pedagógus-munkakör kötelező óraszám helyett az érintett beosztott pedagógus heti kötelező óraszám alapján kell a számítást elvégezni.

• **Munkaidő-nyilvántartás**

- Nem kell külön-külön megjelölni a tanítással le nem kötött munkaidő keretében végzett feladatokat aszerint, hogy azokat a nevelési-oktatási intézményben vagy azon kívül teljesíti-e a pedagógus.
- Ha a pedagógus a kötelező órák teljesítésével le nem kötött munkaköri feladatait az intézményen kívül teljesíti, ez esetben lehetőség van arra, hogy a Munka Törvénykönyve 140/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján munkaideje felhasználását maga határozza meg: ilyenkor nincs nyilvántartási kötelezettség e feladatok tekintetében.
- A kötelező órák teljesítésének nyilvántartásaként továbbra is megfelelőek az osztálynaplók, foglalkozási naplók bejegyzései.

• **Kéthónapos tanítási időkeret**

Meg kell állapítani továbbra is a kéthónapos tanítási időkeretet.

4. A normatív költségvetési hozzájárulások igénylésének 2007. szept. 1-től bekövetkező változásai

- A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 2007. szeptembertől bevezeti a teljesítménymutatóhoz kapcsolódó finanszírozást a közoktatási célú normatív költségvetési hozzájárulások esetében.
- „A teljesítménymutató számítása a Kt. 3. számú mellékletében az óvodai csoportokra, az iskolai évfolyamcsoportokra meghatározott átlaglétszámok, az óvodai nevelési, az iskolai tanítási és egyéb foglalkozási időkeretek, a pedagógusok heti kötelező óraszám figyelembevételével történik.
- A költségvetési finanszírozás a 2007/2008-as tanévtől tanévi rendszerű finanszírozásra tér át, és a teljesítménymutató az oktatásszervezés költségigényét meghatározó paraméterekre (csoport/osztály átlaglétszám, foglalkoztatási időkeret, a pedagógus kapacitás, azaz a heti kötelező pedagógus óraszámok

figyelembevétel) alapozza az alapfeladatokhoz a hozzájárulások mértékrendszerét.

5. A Nemzeti alaptanterv felülvizsgálatával összefüggő jogszabályváltozás

- A Kormány a 2007. július 18-ai ülésén elfogadta a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítását.
- A Nat módosításával tovább erősödik a kompetencia alapú oktatás a közoktatásban, további támogatást kap az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása az iskolai tantervekben, a kerettantervekben és a tankönyvekben.
- Az EU oktatáspolitikájában szabályozási és fejlesztési prioritás lett egy olyan kompetencia keretrendszer megalkotása, amely a gazdaság világában és a modern társadalomban történő boldoguláshoz, a tudás megszerzéséhez és megújításához, az élethosszig tartó tanulás paradigmájához, a műveltség igényének kialakulásához, valamint a személyes önmegvalósításhoz szükséges kompetenciákat tartalmazza.

Új fejezettel egészült ki a Nat-2003, amely címe „**A Nat és a helyi szintű szabályozás**” lett. Ez a fejezet tartalmazza a 2003. évi tv. módosítás során megjelenített új és **korszerű oktatásszervezési eljárásokat** (évismétlés korlátozása, szóveges értékelés és helyi szintű értékelés, belső vizsgák megszervezésének kérdései, magasabb évfolyamra lépés, szakrendszerű-nem szakrendszerű oktatás az 5., 6. évfolyamokon) a pedagógiai-tartalmi kérdésekkel összefüggésben.

Részletes kifejtésre kerültek a **tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei**.

Az iskoláknak a rendelet melléklete alapján **2007. december 31-éig át kell tekinteniük pedagógiai programjukat és a szükséges változtatásokat át kell vezetniük**.

A Nat-2007. alapján megkezdődött a 17/2004. OM rendeletben lévő, a miniszter által korábban kiadott és az iskolák széles köre által alkalmazott ún. OM kerettantervek felülvizsgálata.

6. A nem szakrendszerű oktatás megszervezésére való felkészülés

- A kt. 133.§ (1) bekezdése alapján, az 5. évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben, majd azt követően az 5.-6. évfolyamokon felmenő rendszerben kell megszervezni a *nem szakrendszerű* oktatást, továbbá azt is, hogy az iskoláknak **2007. szeptember 30-ig** kell ennek megfelelően **szükség szerint átdolgozni a helyi tantervüket** és megküldeni a fenntartónak jóváhagyás céljából.
- Az óvodás, 1-4. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után az intézményi térítési díj 100%- át kedvezményként kell biztosítani.

Továbbképzési lehetőségek

A Fővárosi Könyvtárpedagógiai Műhely könyvtárostánároknak két akkreditált tanfolyamát ajánlja:

A könyvtárpedagógia módszertana (30 órás, akkreditált)

Tehetséggondozás a könyvtárban (30 órás, akkreditált)

„Ez is, az is „ címmel öt alkalomból álló januártól májusig tartó, bérleti rendszerű klubunk azokat a témákat ajánlja, amelyek a könyvtárostánári munkában fontosak: blogszerkesztés, angol nyelvi könyvtári alapok, könyvkötészet, algoritmikus könyvtári munkafolyamatok, kiadványszerkesztés. A bérlet intézményen belül átruházható, illetve egyes alkalmakra napijegy vásárolható.

Kiadvány

Megjelent a Könyvtárpedagógiai füzetek sorozatának 5. kötete dr. Celler Zsuzsanna tollából: *Építsünk könyvtárat* címmel. Kapható és megrendelhető a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézetben.

A Hírlevél megjelenését a *PG Nyomdaipari Vállalkozás* támogatta